

קדשי קדשים

ג

כהנים ה שמוט].

שנוק דמם, כי זריקת הדם היא העבודה המתירה את הבשר באכילה לכהנים⁽⁶⁾. ומשנוק הדם, והותר בשרם לאכילת כהנים, אין עוד דין מעילה בבשרם, הואיל והוא נאכל לכהנים, ואין הבשר נכלל עתה בכלל "קדשי ה".

זאת, ועוד: אפילו אם אכל עתה מבשרם אדם זר, שאינו כהן, גם אין דין מעילה בבשר, הואיל והוא מותר לכהנים ליהנות בו. ולכן, כל הנהגה מהן לא מעל⁽⁷⁾.

נמצאנו למדים, שרק בקדשי קדשים, כגון עולה, מנחת נסכים, מנחת כהנים, פרים ושעירים הנשרפין, חטאת ואשם, יש בהם דין מעילה, הואיל והם קדשי ה', ולא בקדשים קלים, היות והם ממון בעלים.

בכל קרבנות קדשי קדשים שבשרן נאכל לכהנים, כגון חטאת ואשם, יש בהן מעילה בכל חלקי הבהמה משעה שהוקדשו עד

שם שמאריך בשיטת רש"י. וראה עוד שם בקהלות יעקב.

6. ראה ביאור הדברים בהערה 111.

7. הנהגה מקדשי קדשים לאחר זריקת דמם, האם חייב קרן וחומש, או קרן בלבד, או שהוא פטור מכלום?

שנינו במשנה הראשונה, להלן: כלל אמר רבי יהושע: כל שהיה לה שעת היתר לכהנים, אין מועלים בה.

ובתורת כהנים [אמור פרק ו]: אמר רבי יוסי: שמעתי, האוכל מבשר קדשי קדשים לאחר זריקת דמים, שהוא משלם את הקרן לכהנים! והכהנים לוקחים בדמיו שלמים.

ובפירוש הר"ש [שם] מביא תוספתא [בפרק בתרא מסכת שקלים] שרבי ישמעאל בנו של רבי יוחנן בן ברוקה סובר שמשלם גם חומש.

והר"ש מבאר, מפני שסובר שהתורה מיעטה ממה שנאמר "קדשי ה" רק מקרבן מעילה, אבל קרן וחומש משלם. אי נמי, מפני שלומדו מדין קל וחומר מתרומה, שהאוכלו בשוגג משלם קרן וחומש לכהנים!

וכתב שם הראב"ד שרבי יוסי סובר, שמשלם את הקרן לכהנים, מפני שהבשר שייך לכהן כמו

בהם שווי ממון להקדש, כגון, הנאה מנותר.

נתיבות המשפט [סימן כח] מתרץ בכך סתירה בין סוגיות הגמרא. כי במשנה במסכת כריתות [יג ב] שנינו שהאוכל נותר חייב להביא אשם מעילות, ואילו הגמרא פסחים [כט] אומרת שהנהגה מחמץ של הקדש בפסח לא מעל. וכתבו האחרונים, שחילוק זה כבר מבואר בתוס' ישנים שם במסכת כריתות.

וראה בחידושי מרן הגר"ח על הרמב"ם הלכות מעילה, ובעזה"י יבואר עוד.

והקהלות יעקב [סימן א], אחרי שהביא הרבה הוכחות לחידוש זה, מסתפק, האם כוונת תוס' ישנים היא שבקדשי הגוף אין ענין של גזל מהקדש כלל, או שגם בהם יש ענין של גזל מהקדש, אלא שנוספה בהם קדושה להיותן קדושים בעצמם אף במקום שאין בהם שווי ממון. ומכריע [באות ז] שגם קדשי הגוף הם ממון הקדש.

וסברתו היא, כי קדשי קדשים אינם ממון של בעליהם [בעל הקרבן], ולכן, אם קידש בהם את האשה, אינה מקודשת [כמבואר במשנה קידושין גב ב], ולמי הם שייכים, וכי הפקר הם?!

ובודאי שיש ל"הקדש" בהם קנין ממון. אלא, שיסוד האיסור ליהנות מהם, הוא מחמת קדושתם העצמית, ולא מצד קנין הממון. ועיין